

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Українсько-угорський навчально-науковий інститут
Кафедра історії Угорщини та європейської інтеграції**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Українсько-угорського
навчально-наукового інституту
_____ доц. Олександр Шпеник

«29» червня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Актуальні проблеми всесвітньої історії»

Рівень вищої освіти	другий (магістр)
Галузь знань	01–Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014–Середня освіта
Предметна спеціальність (Спеціалізація)(за наявності)	014.03–Середня освіта (сторія та громадянська освіта)
Освітня програма	«Історія (мова навчання фахових дисциплін – угорська)»
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	Угорська

Робоча програма навчальної дисципліни «*Актуальні проблеми всесвітньої історії*» для здобувачів вищої освіти галузі знань *01 – Освіта/Педагогіка* спеціалізації (за наявності) *014.03–Середня освіта (Історія та громадянська освіта)* освітньої програми «*Історія (мова навчання фахових дисциплін – угорська)*»

Розробники: Головач А.Й., к.і.н.,
доцент кафедри історії Угорщини та європейської інтеграції

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри Історії Угорщини та європейської інтеграції протокол № 11 від «18» червня 2024 р.

Завідувач кафедри доц. Зубанич Л. Л.

Схвалено науково-методичною комісією Українсько-угорського навчально-наукового інституту протокол № 7 від «27» червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії доц. Талабірчук О. Ю.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 135	1	1
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –3 самотійної роботи студента -4,5	1	1
	Лекції:	
	34	10
	Практичні (семінарські):	
	20	6
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	81	119

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «*Актуальні проблеми всесвітньої історії*» виконує кілька важливих функцій у підготовці фахівців-істориків, учителів закладів загальної середньої освіти. Вона завершує професійно-педагогічну підготовку, надаючи інструментарій для їхньої вчительської діяльності, покликаний формувати вміння майбутнього вчителя закладати громадянські особистісні якості учня, яких потребує демократичне суспільство (інтелектуальну чесність, відкритість розуму, повагу до правди, толерантність, вміння критично мислити), виконує роль провідника у переході до особистісно орієнтованого навчання, виховання на уроках вітчизняної та всесвітньої історії громадянина України.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти;

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, генерування нових, складних ідей у галузі освіти й історії –

ЗК 3 – Здатність вчитися протягом усього життя і оволодівати сучасними знаннями –
фахові компетентності (ФК):

ФК 4 – Здатність здійснювати наукові дослідження, володіти сучасною методологією, принципами та методами наукових досліджень

ФК – 5 Здатність до аналізу та критичної оцінки історичних джерел та наукової літератури
предметні компетентності (ПК):

ПК – 1 Знати та розуміти методологію дослідження історичного процесу у світовому та національному контекстах, здатність до практичного застосування методів історичного дослідження.

ПК – 2 Вміти визначати та застосовувати теоретичні поняття, концепції для аналізу й пояснень історичних фактів, явищ, процесів, використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних та професійних завдань

ПК – 3 Здатність до розуміння теорії історичного розвитку, формування наукових засад історико-культурної оцінки спадщини минулого та її впливу на свідомість громадян України

ПК – 4 Здатність до незаангажованої оцінки історичних подій та їх пропагування серед широкого загалу

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «*Актуальні проблеми всесвітньої історії*» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

Шифр НД за ОП: ОК 5. Теорія і методологія історії.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «*Актуальні проблеми всесвітньої історії*» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Застосовувати знання з гуманітарних, фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін в обсязі необхідному для успішного володіння загальнотеоретичними та світоглядними питаннями і навиками практичного їх використання в освітній діяльності	ПРН – 1
Знати теоретико-методологічні аспекти історичної науки, особливості розвитку всесвітньої історії, основні періоди історії України в контексті світової історії, історико-культурних регіонів України та історію своєї місцевості.	ПРН – 9
Розуміти проблеми історичного пізнання та історичного процесу, володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, знати загальні принципи та методи гуманітарних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері історії й археології та викладацькій практиці	ПРН – 10
Застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії, критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток всіх учасників освітнього процесу.	ПРН – 11
Знати методику проведення історичних досліджень, володіти методикою опрацювання історичних джерел та проведення історико-краєзнавчих досліджень, вміти інтерпретувати джерела з усної історії, трактувати історичні процеси, опираючись на документальну базу.	ПРН – 12
Характеризувати існуючі в сучасному науковому просторі концепції історичного поступу українського народу, українського державотворення, порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем вітчизняної історії.	ПРН – 13
Вміти доступно, на високому науково-методичному рівні доносити сучасні наукові знання та результати досліджень до здобувачів освіти, професійної та непрофесійної спільноти.	ПРН – 14

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «*Актуальні проблеми всесвітньої історії*»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Вміє застосовувати знання з гуманітарних, фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін в обсязі необхідному для успішного володіння загальнотеоретичними та світоглядними питаннями і навиками практичного їх використання в освітній діяльності	ПРН – 1
Знає теоретико-методологічні аспекти історичної науки, особливості розвитку всесвітньої історії, основні періоди історії України в контексті світової історії, історико-культурних регіонів України та історію своєї місцевості.	ПРН – 9
Розуміє проблеми історичного пізнання та історичного процесу, володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, знати загальні принципи та методи гуманітарних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері історії й археології та викладацькій практиці	ПРН – 10
Вміє застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії, критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток всіх учасників освітнього процесу.	ПРН – 11
Знає методику проведення історичних досліджень, володіти методикою опрацювання історичних джерел та проведення історико-краєзнавчих досліджень, вміти інтерпретувати джерела з усної історії, трактувати історичні процеси, опираючись на документальну базу.	ПРН – 12
Вміє характеризувати існуючі в сучасному науковому просторі концепції історичного поступу українського народу, українського державотворення, порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем вітчизняної історії.	ПРН – 13
Вміє доступно, на високому науково-методичному рівні доносити сучасні наукові знання та результати досліджень до здобувачів освіти, професійної та непрофесійної спільноти.	ПРН - 14

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

усне опитування, письмові практичні роботи, написання реферату, підсумкові контрольні роботи.

Результати діяльності студентів оцінюються за 100-бальною системою за такими формами контролю: поточний — виступ на практичному занятті (до 5 балів), виконання презентації, домашніх індивідуальних занять (до 40 балів: кожне індивідуальне завдання оцінюється до 5 балів; тематичний (за модулем) контроль (тестування) — до 50 балів.

Підсумковий контроль — виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми і практично засвоїли їх.

За результатами поточного контролю та виконання домашніх індивідуальних завдань студенти, які отримали від 90 до 100, балів можуть бути звільнені від підсумкового контролю та отримати оцінку "відмінно", від 80 до 90 балів — "добре", від 70 до 80 балів — "задовільно".

Заплановано дві модульні контрольні, захист реферату, заслуховування доповіді, перегляд презентації студента.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: Поточний контроль – це оцінювання знань студента під час семінарських занять, самостійної роботи та активності студента на занятті.

Поточний контроль рівня засвоєння навчального матеріалу дисципліни оцінюється за п'ятибальною шкалою. У кінці семестру виводиться середнє арифметичне усіх одержаних оцінок за відповіді та модуль. Одержаний результат переводиться у бали.

Якщо студент жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме за відповідний поточний контроль 0 балів.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- Виступ з основного питання.
- Усна наукова доповідь.
- Доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ.
- Участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- Аналіз джерельної і монографічної літератури.
- Письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи тощо).

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи академічної групи. Позитивна оцінка поточної успішності студента за відсутності пропущених і невідпрацьованих семінарських занять, позитивні оцінки за модульні роботи є підставою допуску до підсумкової форми контролю – іспиту.

Форма модульного контролю: Модульний контроль (МК) проводиться один/два рази за семестр, відповідно до графіка навчального процесу.

Контрольні заходи модульного контролю з навчальної дисципліни проводяться під час семінарських занять в академічній групі відповідно до розкладу занять.

Контрольні заходи модульного контролю проводяться у комбінованій формі: у вигляді тестування та письмових контрольних робіт. Вид контрольного заходу та методика урахування складових модульного контролю при визначенні оцінки за МК розробляється викладачам і затверджується кафедрою.

До контрольного заходу відповідного модульного контролю студент допускається незалежно від результатів поточного контролю. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити індивідуальні завдання, реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

Студент, який з поважної причини не зміг з'явитися на модульний контроль за дозволом декана може скласти пропущений модульний контроль з предмету.

Форма підсумкового семестрового контролю: студенти, які за результатами модульних контролів здобули з навчальної дисципліни не менше від встановленої мінімальної кількості балів, атестуються із виставленням їм державної семестрової оцінки («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») відповідно до шкали переведення. Студенти, які атестовані з оцінкою «незадовільно» зобов'язані скласти семестрові екзамени. Семестрові екзамени можуть також скласти студенти, які бажають покращити оцінку, отриману за результатами модульних контролів. Оцінювання знань на екзаменах здійснюється у 100-бальній шкалі.

Розподіл балів, які отримують здобувачі за поточний та модульний контроль (Змістовий модуль 1.)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	...	...	50	100
10	5	5	5	10	10	5				

T1, T2 ... – теми

(Змістовий модуль 2.)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна	Сума
---	--	--	--	--	--	--	--	--	---------------------	------

									робота	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	...	...	50	100
10	5	5	5	10	10	5				

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	9	18	9	18
Презентація	9	24	9	24
Реферат	1	8	1	8
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Виконання модульної контрольної роботи передбачає письмові відповіді на теоретичні питання, різних рівнів складності. За кожен правильну відповідь на 3 теоретичні завдання студент може отримати від 10 до 20 балів максимум. До модульної контрольної роботи допускаються студенти, як відвідали не менше 90 % аудиторних занять (або відпрацювали пропущені заняття на консультаціях) і отримали не менше 60 % від можливої кількості балів за поточну роботу.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Кількість балів	Оцінка за національною шкалою (іспит)	Критерії знань
A	90-100	відмінно	Студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення навчальних першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.
B	82-89	Добре	Студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, вільно володіє державною мовою; але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного завдання
C	74-81		
D	64-73	Задовільно	Студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в

E	60-63		першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, невміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю.
FX	35-59	Незадовільно	Студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.
F	0-34		

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Понятійно-категоріальний апарат сучасної історичної науки

Понятійно-категоріальний апарат сучасної історичної науки: Поняття «Актуальна проблема в історії». Предмет, мета і завдання курсу «Актуальні проблеми всесвітньої історії». Новітні підходи та їх аналіз, інтерпретація джерельної бази. Понятійно-категоріальний апарат сучасної історичної науки.

Тема 2. Методологічні підходи у сучасних дослідженнях всесвітньої історії.

Плюралізм методологічних підходів у сучасних дослідженнях всесвітньої історії. Новітні підходи до періодизації всесвітньої історії. Формаційний, стадіальний, технократичний, хвильовий, цивілізаційний, культурно-цивілізаційний та інші підходи.

Тема 3. Актуальні проблеми історії Стародавнього світу.

Епоха Стародавнього світу. В історії цивілізації. Проблеми історії Стародавнього Сходу. Новітні підходи до вивчення історичної спадщини Античності.

Тема 4. Актуальні проблеми всесвітньої історії: епохи Середньовіччя.

Актуальні проблеми всесвітньої історії: епохи Середньовіччя. Новітні досягнення мідієвістики. Вплив новітніх поглядів на вивчення історії середньовіччя.

Тема 5. Актуальні проблеми всесвітньої історії: епохи раннього нового часу

Нові підходи у вивченні проблематики епохи Відродження та Реформації.

Тема 6. Актуальні проблеми всесвітньої історії: епоха Нового часу.

Актуальні проблеми всесвітньої історії: епоха Нового часу. Питання формування національних держав в епоху Нового часу. «нової історії». Нові інтерпретації європейської колонізації.

Змістовий модуль 2.

Тема 7. Актуальні проблеми всесвітньої історії: XX століття.

Актуальні проблеми всесвітньої історії: XX століття. Питання зовнішньої політики та

міжнародних відносин епохи ХХ ст. Проблематика міжнародних організацій: від Ліги націй до ООН та регіональних об'єднань
 Тема 8. Актуальні проблеми всесвітньої історії: світові війни.

Проблематика Другої світової війни у сучасних історичних дослідженнях. Друга світова та Велика вітчизняна війна: західні та радянські/пострадянські інтерпретації. Наслідки глобальних війн: глобальні та регіональні виміри.

Тема 9. Актуальні проблеми всесвітньої історії: Холодна війна.

Холодна війна та епоха біполярного протистояння як проблема всесвітньої історії. Різні підходи до періодизації Холодної війни. Питання початкових подій Холодної війни.

Тема 10. Актуальні проблеми всесвітньої історії:біполярний світ

Основні конфлікти біполярного протистояння. Виміри Холодної війни (політичний, військовий, економічний, соціальний, культурний, освітній, психологічний, ідеологічний тощо). Європа в біполярному протистоянні як проблема всесвітньої історії. Основні конфлікти біполярного протистояння. Виміри Холодної війни (політичний, військовий, економічний, соціальний, культурний, освітній, психологічний, ідеологічний тощо). Європа в біполярному протистоянні як проблема всесвітньої історії.

Тема 11. Актуальні проблеми всесвітньої історії: глобалізаційний вимір

Питання однополярності та багатополярності світу в епоху глобалізації. Питання нових світових політичних та економічних лідерів. Регіональні та трансконтинентальні об'єднання в історичних дослідженнях

Тема 12. Актуальні проблеми історії : шляхи їх розв'язання та вплив на сучасність Конфлікти світового масштабу: цивілізаційне протистояння, глобальна терористична мережа, розповсюдження ядерної зброї і зброї масового ураження, формування нових центрів сили і боротьба між ними за лідерство. Шляхи подолання загроз і існуючі міжнародні рішення конфліктних ситуацій. Можливі фактори глобальних трансформацій і їхня класифікація

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Форма навчання (денна, заочна)				
	Усього	у тому числі			
лекції		практичні(семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль1					
Змістовий модуль 1.					

Тема 1. Вступ до курсу.		2/2				6/8
Тема 2. Методологічні підходи у сучасних дослідженнях всесвітньої історії		2/2	2			8/10
Тема 3. Актуальні проблеми історії Стародавнього світу. Новітні підходи до вивчення історичної спадщини Античності.		2	2/2			6/10
Тема 4. Актуальні проблеми всесвітньої історії епохи Середньовіччя.		4/2	2			8/12
Тема 5. . Актуальні проблеми історії раннього нового часу.		2	2			6/10
Тема 6. Актуальні проблеми історії епохи Нового часу.		4	2			8/10
Разом за змістовий модуль 1		16/6	10/2			42/60
Змістовий модуль 2.						
Тема 7. Актуальні проблеми всесвітньої історії: ХХ століття.		4/2				6/9
Тема 8. Актуальні проблеми всесвітньої історії: світові війни..		2	2/2			8/10
Тема 9. Актуальні проблеми всесвітньої історії: Холодна війна..		2	2			6/10
Тема 10. Актуальні проблеми всесвітньої історії:біполярний світ.		4	2			6/10
Тема 11. Актуальні проблеми всесвітньої історії: глобалізаційний вимір..		4/2	2			6/10
Тема 12. Актуальні проблеми історії : шляхи їх розв'язання та вплив на сучасність..		2	2/2			7/10
Разом за змістовий модуль 2		18/4	10/4			
Разом	135	34/10	20/6			81/119

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Проблеми переодизації в сучасній історичній науці. Історичні школи та інші осередки розвитку історичних досліджень	2	
2	Актуальні проблеми історії Стародавнього світу. Стародавній Схід. Новітні підходи до вивчення історичної спадщини Античності.	2	2
3	Географічний фактор і його роль в процесі історичних досліджень.	2	
4	Проблема про «роль особи в історії»	2	
5	Історія і політика. Специфіка взаємовідносин	2	
6	Модернізація держави та її основні моделі	2	
7	Дослідження модернізації держави в історії	2	
8	Актуальні проблеми всесвітньої історії: світові війни.	2	2
9	Вітчизняна історична наука та її погляди на актуальні проблеми всесвітньої історії.	2	
10	Глобальні проблеми сучасності та стан їх дослідження всучасній історичній науці.	2	2
Разом		20	6

* використання елементів неформального навчання – здобувач із запропонованих як альтернативних форм практичних занять (проходження дотичних до тем модуля онлайн курсів на платформах Прометеус, Освіторія, EdEra та ін.) може обрати 1 і за наявності сертифіката отримати кількість балів передбачених за конкретну тему.

6.4. Самостійна робота

- 1 НАТО наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст.
- 2 Історія Арабсько-ізраїльського конфлікту
- 3 Світові війни: причини, наслідки.
- 4 Тоталітарні режими Європи: досягнення і прорахунки
- 5 Актуальні проблеми історії церкви
- 6 Актуальні проблеми історії рухів за права жінок
- 7 Актуальні проблеми дослідження історії революційних рухів
- 8 Актуальні проблеми вивчення історії міжнародних відносин
- 9 Історія вивчення парламентаризму в Європі
- 10 Актуальні проблеми вивчення історії політичних партій
- 11 Актуальні проблеми вивчення історії міжнародних організацій
- 12 Актуальні проблеми вивчення історії військових союзів

Частина самостійної роботи студентів з курсу здійснюється у вигляді опрацювання матеріалу з метою написання реферату (есе) на запропоновану проблематику. Форма контролю: прилюдний захист реферату.

Вимоги до написання реферату:

Підготовка реферату з одного питання програми (за вибором студента) є самостійною домашньою роботою.

Критерієм оцінки реферату є такі параметри: виразно сформульована проблема; обґрунтування її актуальності; короткий огляд літературних джерел, поглядів різних (кількох) авторів на суть проблеми; логічна послідовність і аргументованість викладу змісту; наявність власної (авторської) позиції; пов'язаність змісту реферату з сучасними українськими реаліями (практичними чи теоретичними); наявність висновку й посилань на джерела. Незараховуються ті реферати, які є плагіатом чи передруком текстів і збірників або Інтернету.

У процесі підготовки рефератів студенти отримують практичні навички самостійної роботи з літературою, архівними і музейними фондами, уміння робити висновки й узагальнення різних точок зору на події та явища, висловлювати свої погляди на існуючі проблеми.

При підготовці реферату необхідно виділити декілька етапів:

- вибір теми та пошук необхідної літератури;
- вивчення зібраних матеріалів;
- написання реферату;
- його захист впродовж 6–7 хвилин.

Після вибору та осмислення теми, яка зацікавила студента, необхідно отримати консультацію у викладача щодо доскладання попереднього плану і списку тематичної літератури. Ознайомлення з літературою є дуже відповідальним етапом роботи над рефератом, оскільки сьогодні існує чимала кількість публікацій та різноманітних досліджень, спектр яких коливається від заідеологізованих робіт радянського часу або занадто радикальних, псевдонаукових праць сьогодення до справді виважених робіт. Тому спроба об'єктивно осмислити різні погляди вимагає критичного співставлення джерел інформації, глибокої розумової праці. Після працювання літератури, можна скласти план, що включає два – три питання, які розкривають основний зміст теми. Найважливіші вимоги до написання реферату – змістовність, логічна послідовність, органічний зв'язок викладу окремих питань. Після розкриття кожного питання плану обов'язково робляться висновки, лише по завершенні розгляду всієї теми робиться

рунтовний загальний висновок. Усі теоретичні положення й висновки зроблені в рефераті, повинні бути аргументовані з посиланнями на джерела.

Технічні вимоги до оформлення реферату:

- титульна сторінка має бути оформлена за зразком;
- обсяг реферату 7-10 стор.;
- формат паперу А4 (білого кольору), інформацію фіксувати тільки на одному боці аркушу, поля (верхнє, нижнє та лїве – 2 см, праве – 1 см), шрифт „Times New Roman”, розмір – 14, інтервал – 1,5;
- наприкінці реферату студент повинен зробити самостійні висновки;
- в кінці реферату має бути вказана використана література;
- оформлений реферат студент підписує і проставляє дату виконання.
- реферат слід здати викладачеві, або методисту кафедри.

6.5. Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми всесвітньої історії» носить самостійний характер виконання окреслених завдань. Воно виконується студентом під час усього періоду вивчення відповідної навчальної дисципліни. Індивідуальне завдання включає підготовку презентації за визначеною темою. Вибір теми здійснюється студентом самостійно, проте вона обов'язково має стосуватися загального змістового навантаження з навчального курсу і не має повторюватися у різних студентів.

Презентація готується з використанням програмного продукту Microsoft PowerPoint і не повинна перевищувати 20 слайдів, але краще вкласти матеріал у 15-17 слайдах. Тіло слайдів презентації бажано обрати одне для всієї презентації. Можна скористатися шаблонами. В одному слайді доцільно вміщувати не більше, ніж 10 рядків тексту.

Структура виступу:

- тема доповіді, а також ПІБ, курс, спеціальність і форма навчання доповідача (1 слайд);
- актуальність обраної проблеми дослідження (1 слайд);
- основна візуальна інформація за темою, яка доповнюватиме (але не повністю дублюватиме!) виступ доповідача (12-14 слайдів);
- бібліографічний список основних використаних джерел (1-2 слайди).

Кожен слайд має бути викладений чітко, лаконічно і не містити неоднозначних формулювань.

6.6. Перелік питань для підсумкового контролю

1. Поняття «Актуальна проблема в історії».
2. Новітні підходи до вивчення історії.
3. Аналіз, інтерпретація джерельної бази.
4. Понятійно-категоріальний апарат сучасної історичної науки.
5. Плюралізм методологічних підходів у сучасних дослідженнях всесвітньої історії.
6. Новітні підходи до періодизації всесвітньої історії.
7. Формаційний підхід. Переваги і недоліки.
8. Порівняльна характеристика стадіального та хвильового підходів до періодизації історії
9. Особливості культурно-цивілізаційного підходу до періодизації історії
10. Новітні підходи до вивчення історичної спадщини Античності.
11. Новітні досягнення мідієвістики
12. Нові підходи у вивченні проблематики епохи Відродження та Реформації.
13. Питання формування національних держав в епоху Нового часу. «Нової історії».
14. Актуальні проблеми всесвітньої історії: ХХ століття.
15. Проблематика Другої світової війни у сучасних історичних дослідженнях.
16. Холодна війна та епоха біполярного протистояння як проблема всесвітньої історії.
17. Європа в біполярному протистоянні як проблема всесвітньої історії.
18. Питання однополярності та багатополярності світу в епоху глобалізації.

19. Конфлікти світового масштабу
20. Шляхи подолання загроз і існуючі міжнародні рішення конфліктних ситуацій.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Вивчення курсу потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення: проєктор для перегляду презентацій у форматі MS PowerPoint, використання комп'ютерів, історичних та контурних карт, унаочнень.

У разі дистанційного навчання – інтернет (ZOOM, MOODLE).

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Davis, Norman. Európa története. Ford. Wojtár Endre. Budapest, 2002.
2. Diarmaid MacCulloch. A reformáció története. – Budapest: Európa könyvkiadó, 2011.
3. Eco, Umberto. Az új középkor. Budapest, 2008.
4. Európa története a kezdetektől napjainkig. Ács M.-Farkas A. (szerk.). Budapest, 1999.
5. Filozófia (Boros Gábor szerk.), Budapest, Akadémiai Kiadó, 2007.
6. Frenyó Zoltán. A filozófia tankönyve. Budapest, 2016.
<https://core.ac.uk/download/pdf/83549692>
7. Газін В. П. Актуальні проблеми сучасності. К., 2009.
8. Гончар Б.М. Всесвітня історія: Навч. посібник. К.: Знання, 2001. 359 с.
9. Дейвіс Н. Європа: Історія. К., 2008.
орлова Т. В. Сучасна політична історія країн світу. Київ-Ніжин, 2017.
10. Зінько Ю. А., Калитко С. Л., Кравчук О. М., Поп І. І. Нариси історії Чехії. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця, 2017.
11. Історія середніх віків. Вступ до історії західноєвропейського Середньовіччя: Курс лекцій. К., 2004.
12. Яровий В. Новітня історія центральноєвропейських та балканських країн. К., 2005.

Допоміжна література

1. Войтович Л., Козак Н., Овсінський Ю., Чорний М. Medium aevum: Середні віки. Підручник для історичних спеціальностей ВУЗів / За ред. Л.Войтовича. – Львів: Тріада плюс, 2010.
2. Войтович Л., Домановський А., Козак Н., Лильо І., Мельник М., Сорочан С., Файда О. Історія Візантії. Вступ до візантиністики. – Львів: Апріорі, 2011.
3. Іваницька О. П. Новітня історія країн Європи та Америки (1945–2002): Навч. посібник. – Вінниця, 2002.
4. Історія західних і південних слов'ян (з давніх часів до ХХ ст.). Курс лекцій / За ред. В. І. Ярового. – Київ, 2001.
5. Історія міжнародних відносин і зовнішньої політики (ХХ – початок ХХІ ст.): Навч. посібник. – Київ, 2006.
6. Історія Центрально-Східної Європи. Посібник / За ред. Л.Зашкільняка. – Львів, 2001.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами(Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)